

A CPT-ről röviden

További irodalom

- ▶ A CPT látogatási jelentései, és az egyes kormányok válaszai, valamint a nyilvános állásfoglalások és az általános jelentések megtekinthetők a CPT weboldalán.
- ▶ A CPT követelményrendszert dolgozott ki a szabadságuktól megfosztott személyekkel kapcsolatos bánásmódot illetően. Ezt a követelményrendszert a „CPT követelmények” című kiadványban jelentették meg.
- ▶ A CPT feladatáról és munkamódszereiről további részletek találhatóak a „Kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzéséről szóló európai egyezmény” szövegében és annak „Magyarázó Jelentésében”.

Kapcsolat:

A CPT Titkársága
Európa Tanács
F-67075 Strasbourg Cedex
Franciaország

Internet: www.cpt.coe.int
E-mail: cptdoc@coe.int
Tel.: +33 (0)3 88 41 39 39
Fax: +33 (0)3 88 41 27 72

www.coe.int

Az Európa Tanács a földrész vezető emberi jogi szervezete. 47 tagállama van, köztük az Európai Unió mind a 28 tagországa. Az Európa Tanács valamennyi tagállama aláírt az európai emberi jogi konvenciót, azt az egyezményt, melynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megvédése. Az Egyezmény végrehajtását a tagországokban az Emberi Jogok Európai Bírósága felügyeli.

**Kínzást és az Embertelen
vagy Megalázó Bánásmódot
vagy Büntetést Megelőzni Hivatott
Európai Bizottság (CPT)**

A szabadságuktól megfosztott személyeket érintő rossz bánásmód megelőzése Európában

■ A CPT látogatásokat szervez fogvatartási helyekre, hogy felmérje, hogyan bántak a szabadságuktól megfosztottakkal. Ilyen intézmények a börtönök, a fiatalkorúak fogvatartási intézményei, a rendőr-kapitányságok, az idegenrendészeti fogvatartottak fogdáái, a pszichiátriai kórházak, szociális otthonok, stb.

■ A CPT delegációk korlátozás nélkül kereshetnek fel fogvatartási intézményeket, és az egyes intézményeken belül is szabadon mozoghatnak. Négy szemközt beszélgetéseket folytathatnak a szabadságuktól megfosztott személyekkel, és szabadon beszélhetnek bárkivel, aki hasznos információkkal szolgálhat.

■ A CPT minden látogatás után részletes jelentést küld az érintett Államoknak. Ebben a jelentésben szerepelnek a CPT megállapításai, ajánlásai, megjegyzései és információkérései. A CPT emellett részletes választ kér a jelentésében felvetett kérdésekre. Ezek a jelentések és válaszok részét képezik az érintett Államokkal folytatott folyamatos párbeszédnek.

■ A CPT teljes megnevezése: „Kínzást és az Embertelen vagy Megalázó Bánásmódot vagy Büntetést Megelőzni Hivatott Európai Bizottság.” Ez pedig két fontos jellemzőt emel ki: először is, egész Európát lefedti, másodsor pedig, nem csak a „kínzással” foglalkozik, hanem egész sor olyan helyzettel, amelyet „embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek” lehet tekinteni.

Látogatások rendszere

■ A látogatásokat küldöttségek végzik, ezekben általában több CPT tag vesz részt, a Bizottság Titkársága dolgozóinak kíséretében, és szükséges esetén, szakértőket és tolmácsokat is bevonnak.

■ A CPT küldöttségek rendszeres időközönként végeznek látogatásokat (általában négyévente egyszer), de ha szükséges, további „ad hoc” látogatásokra is sor kerülhet.

■ A Bizottságnak értesítenie kell az érintett Államot arról, hogy látogatást kíván végezni. Az értesítést követően a CPT küldöttség bármikor felkereshet bármely olyan helyet, ahol szabadságuktól megfosztott személyek tartózkodnak.

Együttműködés és bizalmasság

■ Az együttműködés és a bizalmasság alapelvei a CPT-t életre hívó nemzetközi egyezmény részét képezik.

- ▶ A CPT munkájának középpontjában a nemzeti hatóságokkal való együttműködés áll, mivel a cél a szabadságuktól megfosztott személyek védelme, nem pedig az, hogy elítéljék az egyes Államokat az esetleges visszaélések miatt.
- ▶ A CPT munkájának másik jellemzője a bizalmasság: a Bizottság megállapításai, jelentései és a kormány válaszai elvben bizalmasak. Ugyanakkor a CPT munkájával kapcsolatos információk jelentős része bárki számára hozzáférhető.

Kiadványok

- ▶ Az Állam maga is kérheti a CPT jelentésének a publikálását, a saját válaszával együtt. Eddig az Államok többsége úgy döntött, hogy nyilvánosan megjelenteti ezeket a dokumentumokat.
- ▶ Ha egy Állam nem működik együtt, vagy nem hajlandó a helyzeten javítani a CPT ajánlásait figyelembe véve, a Bizottság nyilvános állásfoglalást is kiadhat.
- ▶ Emellett a CPT általános jelentést is készít a saját tevékenységéről, ami évente egyszer jelenik meg.

A CPT szervezeti felépítése

- ▶ A CPT tagjai független és pártatlan szakértők, akik számos szakmai háttérrel rendelkeznek, például jogászok, orvosok és börtön- vagy rendőrségi ügyek szakértői.
- ▶ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága egy személyt választ minden részt vevő Állam vonatkozásában. A tagok magánszemélyként tevékenykednek a Bizottságban (vagyis nem képviselik azt az Államot, amelynek vonatkozásában megválasztották őket). A függetlenség további garanciájaként a tagok nem végezhetnek látogatásokat abban az Államban, amelynek vonatkozásában megválasztották őket.
- ▶ A CPT Titkársága az Európa Tanács részét képezi.

Háttér

- ▶ A CPT az Európa Tanács „A kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzéséről szóló európai egyezmény” alapján jött létre, amely 1989-ban lépett hatályba.
- ▶ Az Európai Emberi Jogi Egyezmény 3. Cikkére épül, amely kimondja, hogy „Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”
- ▶ A CPT nem nyomozó testület, de olyan nem-bírói megelőző gépezetet működtet, melynek feladata a szabadságukban korlátozott személyek védelme a kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái ellen. Ily módon kiegészíti az Európai Emberi Jogi Bíróság bíraskodási tevékenységét.

Ratifikációk

- ▶ Az Egyezményt az Európa Tanács 47 országa írta alá.
- ▶ Az Európa Tanács bármelyik Tagállama az Egyezmény aláírója lehet. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a Szervezet bármelyik tagsággal nem rendelkező Államát meghívhatja, hogy csatlakozzék az Egyezményhez.